

KELTSKÉ MINCOVNICTVÍ VE 3. A 2. STOLETÍ PŘED KRISTEM V ČECHÁCH

**KELTISCHES MÜNZWESEN IM 3. UND 2. JAHRHUNDERT
VOR CHRISTUS IN BÖHMEN**

Jiří Militký

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

Praha 2018

Tato publikace vznikla v rámci řešení projektu finančně podporovaného Grantovou agenturou České republiky: „*Keltské mincovnictví ve 3. a 2. století v českých zemích a jeho vztah k oppidálnímu období*“ (reg. č. 13-24707S).

OBSAH

1. ÚVOD	9
2. VÝVOJ A STÁVAJÍCÍ STAV POZNÁNÍ KELTSKÉ NUMISMATIKY PŘEDOPPIDÁLNÍHO OBDOBÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH	10
3. KELTSKÁ MINCOVNÍ PRODUKCE VE 3. A 2. STOLETÍ PŘED KRISTEM (LT B2–C) V ČECHÁCH	
3.1. Sbírkové fondy a problém dosažitelnosti nového nálezového materiálu pro numismatické bádání	12
3.2. Definování relativně-chronologických horizontů A1 až A3 produkce keltských mincí v Čechách	12
3.3. Numismatická analýza keltských napodobenin statérů Alexandra III. – typ Niké (horizont A1)	13
3.4. Zlaté perly ze severozápadních Čech a otázka existence předmincovních/nemincovních platidel na českém území	23
3.5. Fajánsový terčík z Jenišova Újezdu	26
3.6. Typologický katalog keltských napodobenin statérů Alexandra III. – typ Niké	28
3.7. Numismatická analýza ražeb ze skupiny tzv. českých lokálních emisí a dalších příbuzných typů (horizonty A2–A3)	60
3.8. Celkové zhodnocení mincovní produkce horizontů A2 a A3 v Čechách	114
3.9. Typologický katalog mincí tzv. českých lokálních emisí a dalších příbuzných typů	118
4. KELTSKÁ MINCOVNÍ PRODUKCE PŘEDOPPIDÁLNÍHO OBDOBÍ V KORIDORU JANTAROVÉ STEZKY A V PŘILEHLÉM PODUNAJÍ	
4.1. Základní charakteristika keltského mincovnictví předoppidálního období (LT C) v oblasti koridoru Jantarové stezky ..	284
4.2. Numismatická analýza atypických ražeb z oblasti koridoru Jantarové stezky	290
4.3. Typologický katalog atypických keltských ražeb z oblasti koridoru Jantarové stezky	298
5. ZHDNOCENÍ KATALOGU NÁLEZŮ KELTSKÝCH MINCÍ, INGOTŮ A SEKANÉHO DRAHÉHO KOVU PŘEDOPPIDÁLNÍHO OBDOBÍ Z ÚZEMÍ ČECH	
5.1. Základní charakteristika nálezového fondu z území Čech	308
5.2. Nálezy mincí na sídlištích	309
5.3. Depoty a hromadné nálezy	314
5.4. Hrobové a votivní nálezy	318
5.5. Import mincí ze sousedních keltských regionů a z antických oblastí	319
5.6. Doklady mincovní výroby, ingoty a sekaný drahý kov	323
5.7. Katalog nálezů keltských mincí, ingotů a sekaného drahého kovu předoppidálního období z území Čech	326
6. KOMENTÁŘE K XRF ANALÝZÁM SLOŽENÍ MINCOVNÍHO KOVU (Marek Fikrle – Jiří Militký)	412
7. ZÁVĚREČNÉ SHRUTÍ	417
8. PRAMENY, LITERATURA, AUKČNÍ A NABÍDKOVÉ KATALOGY, NÁLEZOVÉ ZPRÁVY	421
9. SEZNAM MINCÍ PODLE SBÍREK	434
10. ABECEDNÍ SEZNAM NALEZIŠŤ	443
11. ZUSAMMENFASSUNG	445

INHALT

1. EINLEITUNG	9
2. ENTWICKLUNG UND BESTEHENDER STAND DER ERKENNTNIS KELTSCHER NUMISMATIK DER VOROPPIDALEN ZEIT IN DEN BÖHMISCHEN LÄNDERN	10
3. KELTSCHER MÜNZPRODUKTION IM 3. UND 2. JAHRHUNDERT VOR CHRISTUS (LT B2-C) IN BÖHMEN	
3.1. Sammlungen und das Problem der Erreichbarkeit des neuen Fundmaterials für die numismatische Forschung	12
3.2. Definierung der relativ-chronologischen Horizonte A1 bis A3 der Produktion von keltischen Münzen in Böhmen	12
3.3. Numismatische Analyse keltischer Nachahmungen der Stater Alexander III. – Typ Niké (Horizont A1)	13
3.4. Goldperlen aus Nordwestböhmen und die Frage der Existenz der Vormünz- oder ungemünzten Zahlungsmitteln auf böhmischem Gebiet	23
3.5. Fayencezielscheibe aus Jenišův Újezd	26
3.6. Typologischer Katalog keltischer Nachahmungen der Stater Alexander III. – Typ Niké	28
3.7. Numismatische Analyse der Prägungen aus der Gruppe sog. böhmischer Lokalemissionen und weiterer Nahbartypen (Horizonte A2–A3)	60
3.8. Allgemeine Auswertung der Münzproduktion der Horizonte A2 und A3 in Böhmen	114
3.9. Typologischer Katalog der Münzen sog. böhmischen Lokalemissionen und weitere verwandten Typen	118
4. KELTSCHER MÜNZPRODUKTION DER VOROPPIDALEN ZEIT IM KORRIDOR DER BERNSTEINSTRASSE UND IN DEM ANLIEGENDEN DONAURAUM	
4.1. Grundcharakteristik des keltischen Münzwesens der voroppidalen Zeit (LT C) im Gebiet des Korridors der Bernsteinstraße	284
4.2. Numismatische Analyse atypischer Prägungen aus dem Gebiet des Korridors der Bernsteinstraße	290
4.3. Typologischer Katalog atypischer keltischer Prägungen aus dem Gebiets des Korridors der Bernsteinstraße	298
5. AUSWERTUNG DES FUNDKATALOGES KELTSCHER MÜNZEN, INGOTE UND DES GEHACKTES EDELMETALLS DER VOROPPIDALEN ZEIT AUS BÖHMEN	
5.1. Grundcharakteristik des Fundmaterials aus Böhmen	308
5.2. Münzfunde aus den Siedlungen	309
5.3. Schatz- und Hortfunde	314
5.4. Grab- und Motivfunde	318
5.5. Münzimport aus benachbarten keltischen Regionen und aus antiken Gebieten	319
5.6. Belege der Münzherstellung, Ingots und gehackten Edelmetalls	323
5.7. Katalog der Funde keltischer Münzen, Ingots und des gehacktes Edelmetall der voroppidalen Zeit aus Böhmen	326
6. KOMMENTARE ZU DEN XRF-ANALYSEN DER ZUSAMMENSETZUNG DES MÜNZMETALLS (Marek Fikrle – Jiří Militký)	412
7. ABSCHLIESSENDE ZUSAMMENFASSUNG	417
8. QUELLEN, LITERATUR, AUKTIONS- UND ANGEBOTSKATALOGE, FUNDBERICHTER	421
9. MÜNZENVERZEICHNIS NACH SAMMLUNGEN	434
10. ALPHABETISCHE LISTE DER FUNDSTELLEN	443
11. ZUSAMMENFASSUNG	445